

Målsettinger for hjorteviltforvaltningen i Steigen kommune 2016 - 2018

Innstilling

Innhold

Innledning	3
Nasjonale målsettinger	3
Hjortevilt i Steigen	4
Elg	4
Bestandsutvikling	4
Minsteareal	5
Valdstruktur	5
Fellingsprosent	6
Felt dyr per 10 km ²	6
Størrelse og kondisjon	6
Vektutvikling	7
Gevirstørrelse	7
Aldersfordeling	8
Mål for Elgbestanden	8
Slaktevekter	8
Elg og trafikk	9
Mål for sammensetning av elgbestanden	10
Kjønns sammensetning	10
Store okser	10
Produktivitet	11
Mål for leveområde og beite	11
Rådyr	12
Kartlegging av rådyrbestanden	12
Foreløpige resultater	12
Mål for rådyrbestanden	13
Tiltak i planperioden	14
Endring av minsteareal	14
Utvidelse av elgjaktperioden	14
Åpning av rådyrjakt	14
VEDLEGG	15
Evaluerings elgjakt 2013 - 2015	15
STORVATNET ELGVALD	16
KRÅKTIND ELGVALD	17
SKOTSFJORDEN ELGVALD	18
HELLDALISEN ELGVALD	19
LUNDØYA OG ENGELØYA BESTANDSPLANOMRÅDE	20

Innledning

Hjorteviltet, noe som for Steigens del fortsatt betyr elg, er en viktig ressurs på mange måter. For grunneiere betyr det en økende inntektskilde. Selv om de mange små eiendommene i kommunen ikke gir så mange kroner til hver, var samlet førstehandsverdi på elgkjøttet i Steigen over 1,2 mill. kr i 2015 (med en kilopris på 70kr). For elgjegerne betyr jakta avkobling og rekreasjon. For folk flest betyr elgen en rikere fauna som kan gi spennende naturopplevelser. Samtidig kan en for stor elgbestand gi problemer i forhold til trafikkulykker og skader på skog og i landbruket.

Stortinget har vedtatt at hjorteviltforvaltningen skal være basert på bestandsplaner utarbeidet av rettighetshaverne. Disse bestandsplanene må ta hensyn til offentlige målsettinger for å bli godkjent. Fra 2012 har det vært et krav at kommunene skal utarbeide mål for hjorteviltforvaltningen. Steigen har hatt slike mål siden 2004, som har vært revidert hvert tredje år.

Dette er en revidert utgave av målsettinger for hjorteviltforvaltningen i Steigen 2013 – 2015, og er utarbeidet i henhold til den kunnskap vi har om elgstammen i Steigen per 2015. Det legges fortsatt opp til en elgforvaltning der fellingen skjer ”tvers gjennom” bestanden, men slik at store kuer og okser beskattes mindre enn andre dyr. Dokumentet har vært utlagt til offentlig ettersyn i perioden 04.02.16 - 02.03.16.

Målsettingen legger opp til en stabilisering av bestandene, men også en forsiktig vekst i noen områder og det blir opp til bestandsplanene å foreslå en bestandsplan som ivaretar disse målsettingene. Både antall felte dyr og hvilke type dyr (særlig antall produktive kuer) som felles vil ha betydning. Målsettingene tas opp til revidering om tre år, så sant ikke uforutsette svingninger i bestanden tilsier at dette bør skje før. Målsettingene har vært på høring i perioden 04.02.16 - 02.03.16. Se vedtak.

Nasjonale målsettinger

Formålsparagrafen til forskrift om forvaltning av hjortevilt:

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er at forvaltningen av hjortevilt ivaretar bestandenes og leveområdenes produktivitet og mangfold. Det skal legges til rette for en lokal og bærekraftig forvaltning med sikte på nærings- og rekreasjonsmessig bruk av hjorteviltressursene. Forvaltningen skal videre sikre bestandsstørrelser som fører til at hjortevilt ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser.

Direktoratet for Naturforvaltning ga i november 2009 ut Strategi for forvaltning av hjortevilt. Denne strategien synliggjør hvilke utfordringer forvaltningen av hjorteviltet vil komme til å møte i årene som kommer, og hvilke overordna grep Direktoratet for naturforvaltning mener er nødvendig for å møte disse. Strategien definerer 5 konkrete mål:

1. Forvaltningen skal sikre livskraftige og sunne hjorteviltbestander, et rikt biologisk mangfold og naturens framtidige produksjon av varer og tjenester.
2. Forvaltningen skal ha bred samfunnsaksept og legitimitet.
3. Forvaltningen skal sikre samarbeid og samhandling mellom lokale, regionale og nasjonale aktører og med berørte sektorer
4. Forvaltningen skal være basert på høy kompetanse på alle nivåer.
5. Forvaltningen skal stimulere til økt kvalitet og mangfold av opplevelser, tjenester og produkter.

Mer om denne strategien og andre nasjonale målsettinger kan leses på www.hjortevilt.no. Disse målsettingene er også førende for den lokale hjorteviltforvaltning.

Hjortevilt i Steigen

Steigen er en stor kystkommune med ca. 1000 km² areal og 1360 km kystlinje. I kommunen finnes det en stabil bestand av elg i hele kommunen og en liten, men voksende bestand av rådyr på Engeløya. Rådyr opptrer også sporadisk andre steder i kommunen og inntrykket er at bestanden sakte øker. Bestander av hjort sprer seg stadig nordover (er nå nord til Saltfjellet) og streifdyr kan påtreffes i åra som kommer. Villrein er ikke aktuelt i kommunen.

Kunnskap og forvaltning

En har i Steigen i mange år vært nøye på å samle inn data om elgbestanden gjennom "sett elg", slaktevekt, innsamling av kjever (til 2009) og siden 2007 tannanalyse med aldersbestemming av alle skutte elg. Dette for å ha et grunnlag for en kunnskapsbasert forvaltning. Elgforvaltningen er organisert med Plan- og ressursutvalget som politisk utvalg som vedtar målsettinger for hjorteviltforvaltningen, er klageorgan og behandler spørsmål av prinsipiell betydning. Den daglige forvaltningen, inkludert godkjenning av bestandsplaner, utstedning av fellingstillatelser, fallviltoppgaver etc. er delegert til administrasjonen ved plan- og miljøvernleder.

Elg

Bestandsutvikling

Elg etablerte seg i Steigen på 1970-tallet og det første dyret ble skutt i 1976 i Hopen. Bestanden vokste kraftig på begynnelsen av 2000 tallet, men avskytingen har flatet ut de siste 7 årene, noe også grafen "sett elg per jegerdag" viser (fig 1). De siste årene har antall felte elg ligget på rundt 125 dyr.

"Sett elg per jegerdagsverk" gir uttrykk for om bestanden minker eller øker, men sier ikke noe om det faktiske antallet elg.

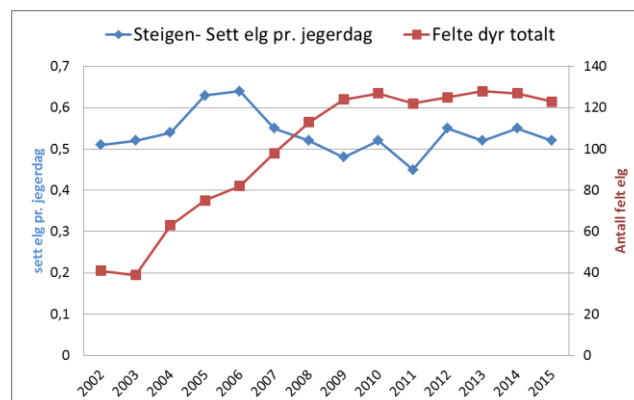

Fig 1. Felt elg, og "sett elg" per jegerdagsverk 2002-2015 hele Steigen

I Steigen trekker elgen i liten grad over til nabokommuner. Unntaket her er stammen på sørsiden av Foldfjorden som har en viss utveksling med den delen av Styrkesneshalvøya som ligger i Sørfold. På begynnelsen av årtusenskiftet ble veksten i elgstammen i Helldalisen bestandsplanområde ansett å være for stor og det var tendenser til for hard beiting og at kalvevektene gikk ned. Etter noen år med større avskyting, også av kuer, er inntrykket nå er at dette er bedret, noe som også gjenspeiles i "sett elg" (fig 2). Utfordringen framover er å finne et passe nivå på uttaket, både i forhold til antall dyr og andelen voksne kuer, da det er skutt flere voksne kyr enn ønskelig de siste årene.

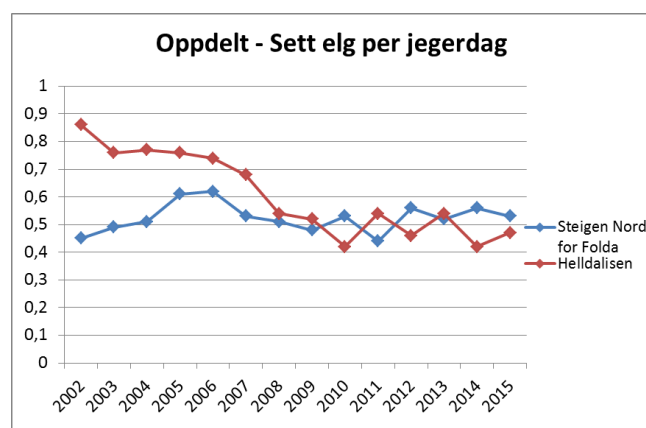

Fig. 2 "Sett elg per jegerdagsverk" nord og sør for Folda

Hvor mange dager jegerne bruker i snitt på å felle en elg gir også et inntrykk av bestandsutviklingen. Denne utviklingen i de fire store valdene med bestandsplaner gir samme inntrykk som "sett elg", dvs. at bestanden økte på 2000 tallet (kortere jakttid per elg) for så å flate ut de siste årene. (fig 3). Unntaket er Engeløya der jegerne bruker mye tid per felt elg og Lundøya der de bruker lite tid.

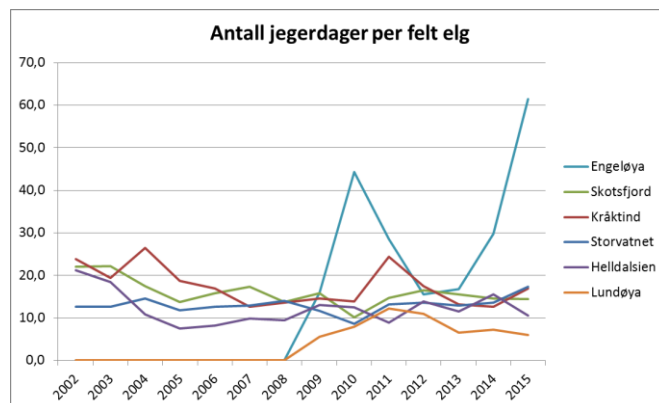

Fig 3. Antall jegerdager per felte elg

Minsteareal

Tildeling av fellingstillatelser gjøres i henhold til godkjent, tellende areal. Tellende areal er i hovedsak utmark under skoggrensen. Forskrift om minsteareal ble sist endret i 2013. Det er der fastsatt følgende minsteareal for fellingstillatelse:

- Sørsiden av Nordfoldfjorden 4000 da
- Resten av kommunen 4000 da
- Bestandsplanområde Engeløya /Lundøya 3000 da

Minsteareal kan fravikes med +/- 50 % ved tildeling av fellingstillatelse og det ble i vedtaket sagt at fravik fra minstearealet kan brukes aktivt i hele perioden for å møte ulik utvikling i elgstammen i ulike deler av kommunen. Det ønskes innspill på om minstearealet bør endres i noen av disse områdene.

Valdstruktur

Steigen består for tiden av 4 storvald med bestandsplaner som hver har 5-8 jaktfelt og et bestandsplanområde Engeløya/Lundøya. Det er nå kun små eiendommer inne i de enkelte vald, samt Mulen sør for Brattfjorden der det ikke er elgjakt. I Hopen er det et jaktfelt som inngår i Sagvatnan bestandsplanområde og som dermed forvaltes fra Hamarøy, mens jaktfeltet Salhus, der ca. 25 % ligger i Steigen, forvaltes fra Sørfold. Tellende elgareal forvaltet fra Steigen utgjør ca. 539 000 da.

Bestands-planer	Tellende areal (2015)	Areal/tildelt dyr	Minste -areal	Avvik fra minste -areal
Storvatnet	149317 da	4035	4000	-
Kråktind	118153 da	3545	4000	-11 %
Skotsfjord	116808 da	3435	4000	-14 %
Helldalisen	84835 da	4040	4000	-
Engeløya/Lundøya	63642 da	1515	3000	-50 %

Tabell 1. Vald i Steigen per 2015

Fellingsprosent

I forhold til de kvotene som er gitt har også avskytingen i Steigen vært høy med en avskyting opp mot 90 prosent(fig 4).

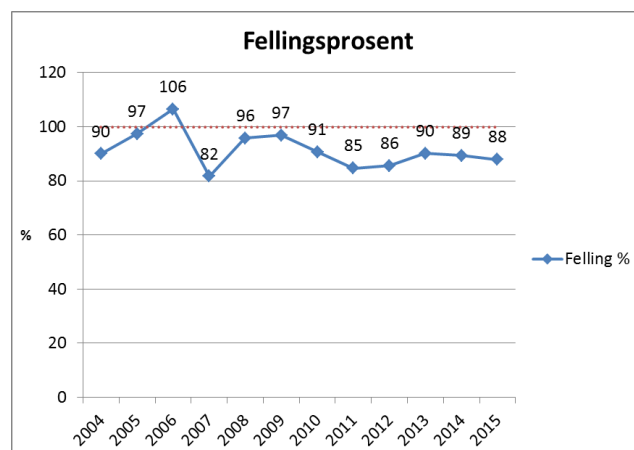

Fig. 4. Fellingsprosent elg i forhold til kvoter 2004 – 2015

Felt dyr per 10 km²

Tabell 2 viser at felte dyr per 10 km² tellende elgareal, fordelt på de enkelte vald/bestandsplanområder og også samlet for Steigen.

Dette sier noe om tettheten av elg i de forskjellige områdene.

Vald	2013	2014	2015	Gj.snitt
Storvatnet	2,1	2,1	1,8	2,0
Kråktind	2,6	2,8	2,7	2,7
Skotsfjord	3,1	3,1	3,1	3,1
Helldalisen	1,9	1,7	2,1	1,9
Engeløya	1,2	0,9	0,5	0,9
Lundøya	3,8	3,8	3,8	3,8

Tab. 2 Felte elg/10 km2 - 2013-2015

Størrelse og kondisjon

Steigen har en bestand som naturlig består av store dyr, faktisk blant de største i landet. Dette skyldes gode beiter, gode genetiske forutsetninger og en avskyting som gir en god kjønns- og aldersmessig sammensetning av bestanden. Forvaltningen har så langt klart å balansere uttaket av dyr i forhold til tilveksten. I løpet av de siste tre år er dette de største slaktevektene:

Kukalv	94 kg
Oksekalv	95 kg
Ungokse	195 kg
Kvige	180 kg
Ku	270 kg
Okse	346 kg

Nedgang i slaktevekt kan være et uttrykk for dårligere mattilgang for elgbestanden. Forskjellige vegetasjonstyper, berggrunn og andre habitatforhold (for eksempel snødybde) vil påvirke elgens vekst og dette kan variere fra område til område. Det viktigste er imidlertid å se på utvikling i gjennomsnittsvekter over flere år.

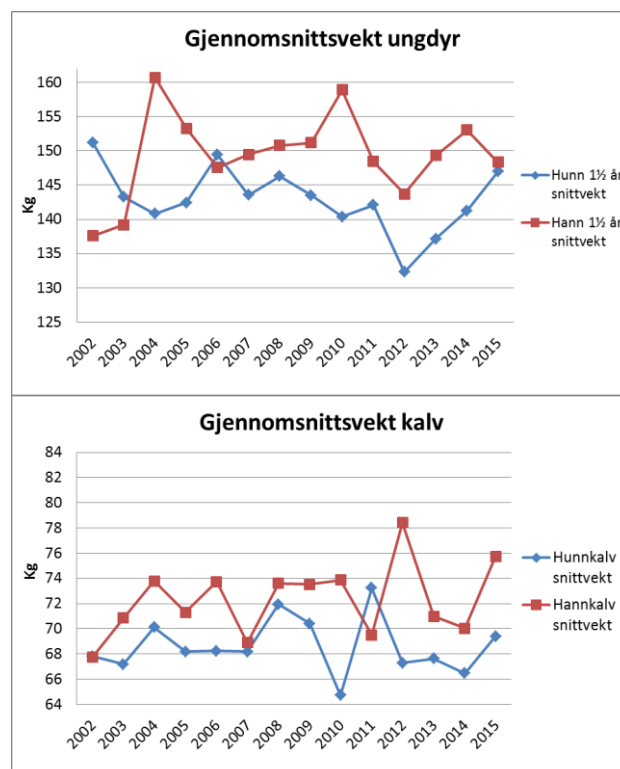

Fig 5 og 6. Slaktevekter ungdyr og kalv 2002 - 2015

Vektutvikling med økt alder

Kunnskap om produksjonsevne, bestands-tetthet og struktur, er viktig for å få en god elgforvaltning. Bestemming av alder på skutte dyr gir sammen med opplysninger fra jegerne gjennom ”sett elg” verdifull kunnskap.

Steigen kommune har siden 2007 foretatt tannanalyser for å bestemme alder av voksne dyr.

Fig 7 og 8 viser hvordan slaktevekt forandrer seg med alder. Aldersanalyse kan brukes til å overvåke om snittvekta over tid endres. I mange kommuner har den gått ned også på voksne dyr.

Som fig 7 og 8 viser er det fra perioden 2007-2009 og til perioden 2012-2015 ingen tendens til nedgang i slaktevektene i Steigen.

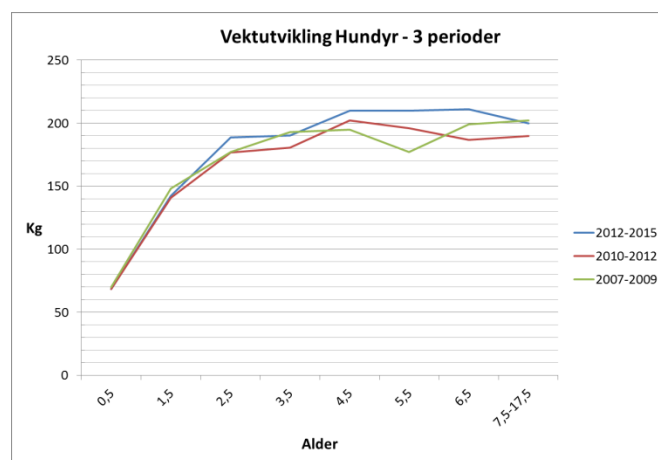

Fig. 7. Vektutvikling hunddyr. 2007–2009, 2010-2012 og 2013-2015

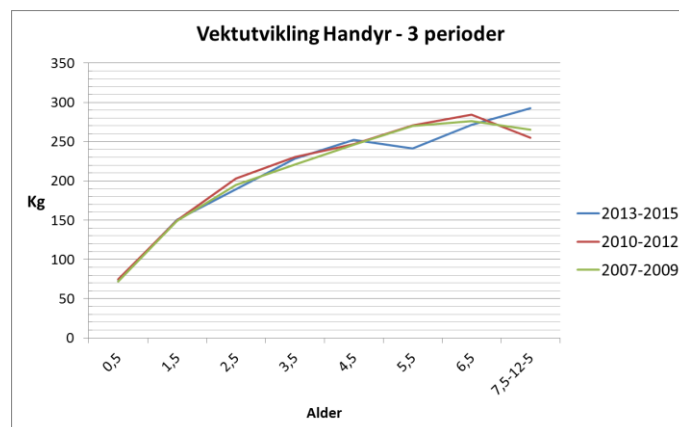

Fig. 8. Vektutvikling handdyr. 2007–2009, 2010-2012 og 2013-2015

Gevirstørrelse

Figur 9 viser utviklingen av geviret med økende alder når det gjelder antall tagger. I Steigen er det nesten utelukkende elggevir av skovltypen, eller palmat gevir, der antall tagger normalt øker med størrelse.

Også her er periodene 2007-2009 sammenlignet med 2010-2012 og videre 2013-2015. Som vi ser er geviret på topp rundt 6,5 år for deretter å reduseres. Det er en tendens til at de voksne oksene får mindre gevir. Hva dette skyldes er uklart. Det skytes også færre okser med stort gevir (se fig. 16)

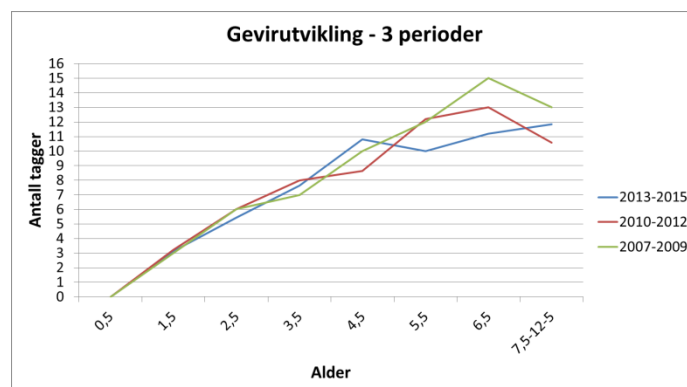

Fig. 9. Gevirutvikling handyr. 2007–2009, 2010-2012 og 2013-2015

Aldersfordeling

Fig. 10 viser skutte dyr fordelt på alder og kjønn i bestandsplanperioden 2013-2015. Dette viser en klassisk «pyramidestruktur» der de aller fleste dyr skytes som kalver og ungdyr.

Den eldste oxen som ble skutt de siste tre år var 9 år og den eldste kua var 16 år.

For mer detaljert informasjon om felte dyr og ”sett elg”, se: www.hjorteviltregisteret.no.

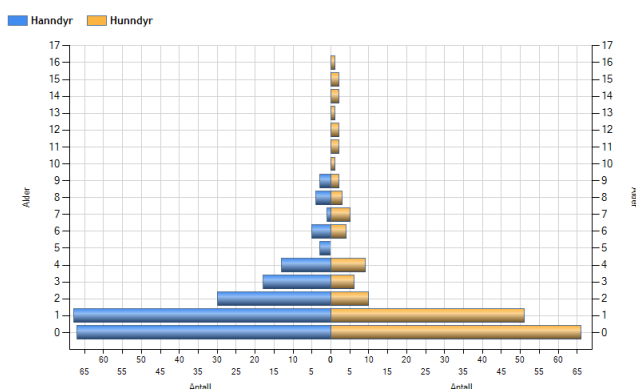

Fig 10 Aldersfordeling skutte dyr i planperioden 2013 - 2015

Mål for elgbestanden

Elgstammen er forsøkt forvaltet på en måte som gir store og friske dyr uten for store negative konsekvenser for andre samfunnsområder, som beiteskader og for mange trafikkkulykker. Det er lagt stor vekt på rett utfylling og innsamling av ”sett elg”, korrekte slaktevekter og aldersbestemming ved tannanalyse. Større kunnskap om elg og elgbeite, økt kompetanse hos lokale aktører og overføring av forvalteransvaret til kommunen og jaktrettshaverne gir grunnlag for å fastsette lokale mål for bestanden som kan evalueres.

Slaktevekter

Utvikling i kalvevekter er et godt mål på om en beholder en bestand av store dyr i Steigen. Dette fordi små kalver ofte blir små kuer som igjen får små kalver. Slike dyr er det ønskelig å ta ut av bestanden. Kalvevektene i Steigen er stabilt høye (fig 11), selv om de naturlig er noe lavere i Helldalisen elgvald (sørsiden av Nordfoldfjorden) i forhold til resten av Steigen.

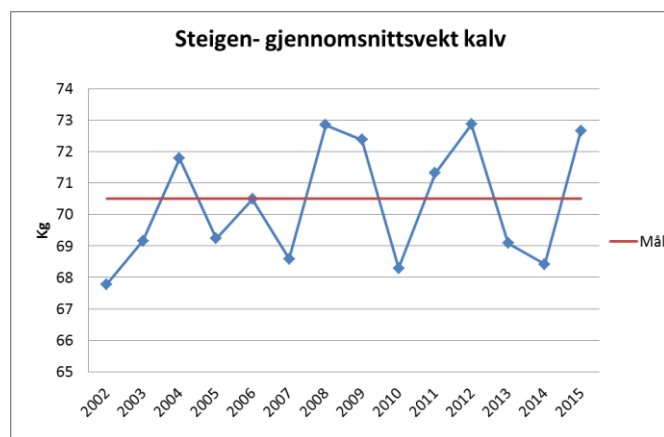

Fig 11. Gjennomsnittlige slaktevekter for elgkalver i Steigen

Elg og trafikk

Den største ulempen med en voksende elgstamme er forholdet til biltrafikk og elgpåkjørsler. Det er påvist at antall påkjørsler henger sammen med størrelse på elgstammen, elgens aktivitetsnivå og snødybde. I år med mye løs snø trekker elgen ned mot lavlandet der snødybden er lavere. Dette medfører økt fare for påkjørsler. I Steigen skjer nesten alle påkjørsler om vinteren (nov- feb).

Fortsatt har Steigen forholdsvis få ulykker der elg er innblandet i forhold til sammenlignbare kommuner, selv om vinteren 2010-2011 var et unntak der 22 elger ble påkjørt hvorav 12 ble avlivet. Tallet på påkjørte dyr ble redusert til 6 i 2011-2012, mens det så langt dette jaktåret (avsluttes 31.3) er påkjørt 3 dyr (2 avlivet).

Et viktig tiltak for å få ned elgpåkjørsler vil være å rydde langs offentlige veier. Det bør derfor være en målsetting å rydde ut til minst 6 meter fra veikant slik at dette området kan vedlikeholdes med kantklipper.

Ved å sette et mål på antall påkjørte dyr sett i forhold til jaktutbyttet vil en få et tydelig signal om at fellingskvotene må økes hvis målet overstiges.

I siste periode (tre år) utgjorde antall påkjørte dyr 9,9 % av jaktutbyttet.

(Annen offentlig statistikk (bl.a. SSB) opererer for øvrig kun med "trafikkdrepte" dyr, altså kun de som dør i kollisjon eller avlives etterpå. Her tas også påkjørte og friskmeldte dyr med i grunnlaget)

Bestandsmål:

Elgbestanden kan i planperioden øke innenfor rammen av de andre mål som er satt i denne planen.

Gjennomsnittsvekta på kalv skal på lang sikt ikke synke i forhold til perioden 2004-2006.

Gjennomsnittlig antall elgpåkjørsler bør ikke overstige 10 % av jaktutbyttet i planperioden.

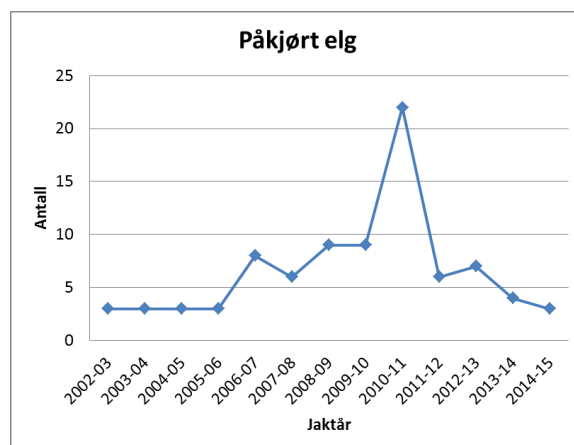

Fig 12 Antall elgpåkjørsler i Steigen

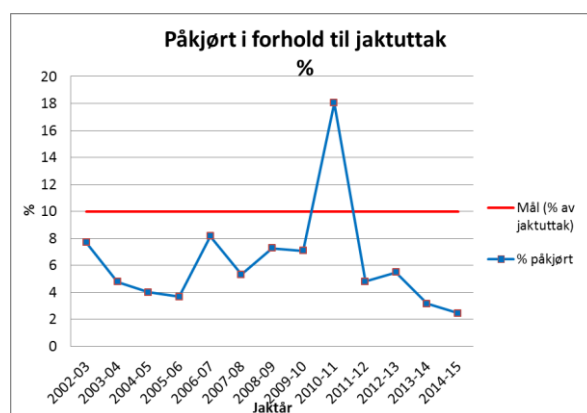

Fig. 13. Prosentvis antall elgpåkjørsler i Steigen i forhold til jaktutbyttet. Rød strek markerer målet for maksimalt antall påkjørte dyr

Mål for sammensetning av elgbestanden

Kjønns sammensetning

For å sikre en bestand av store og friske dyr er det viktig at den har en riktig kjønns- og aldersstruktur. Den vanligste feilen er at det tas ut for mange handyr på alle alderstrinn. Det er derfor viktig å spare okser av alle størrelser slik at det rekrutteres nok store okser i bestanden. Samtidig må de største kuene som produserer flere og større kalver spares. I en bestand i vekst er dette mindre viktig enn i en bestand som skal stabiliseres eller reduseres. Av totalt felte dyr bør uttaket av hanndyr ligge rundt 55 %. Fig 14 viser denne fordelingen.

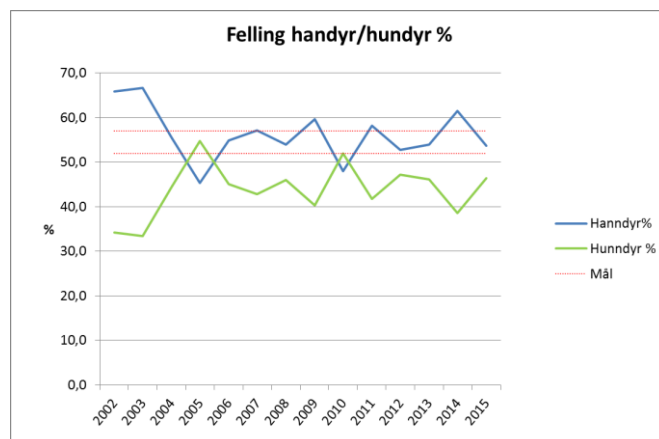

Fig. 14 Kjønnsfordeling felte dyr

Ku/okseforholdet registrert gjennom "Sett elg" er et annet godt parameter på en riktig kjønns- og aldersstruktur i en elgbestand. Et ku/okseforhold rundt 1,5 anses som en god indikator på en fornuftig kjønnsstruktur i elgbestanden. De siste tre årene har dette ligget litt høyt i Steigen, jfr. fig 15.

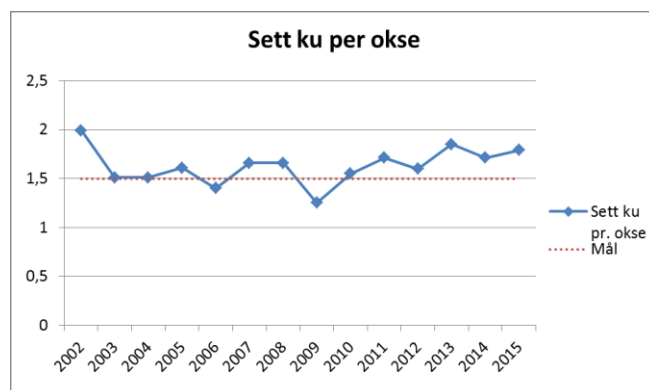

Fig 15. Sett elgku per okse etter "Sett elg"

Store okser

Det er alltid et ønske å ha mange store okser i en bestand. Dette sikrer at de beste genene føres videre og det gir en stor opplevelse å få se en stor okse både for jegere og turgåere. Fig. 9 viser at det er sammenheng mellom alder, vekt og gevirstørrelse. Som fig.16 viser har andelen okser med stort gevir som er skutt gått ned. Om dette skyldes at det er færre okser med stort gevir eller om jegerne sparer de største vet vi ikke.

"Andel felte storokser". Storokse er her definert som alle okser med mere enn 12 tagger på geviret. Se også fig. 8 og 9.

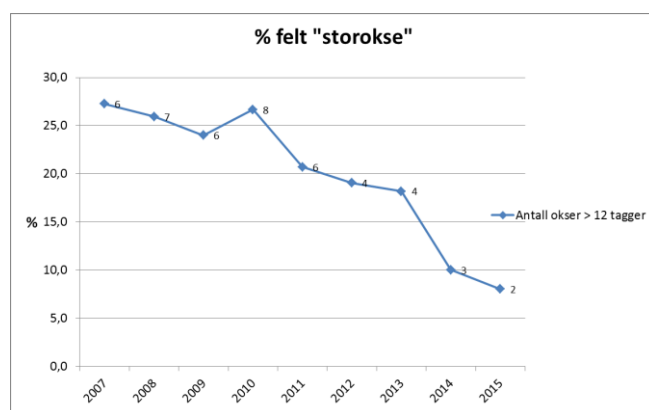

Fig 16. Andel felte okser med mere enn 12 tagger på geviret

Produktivitet

To forhold som sier noe om produktivitet i bestanden er "sett kalv per kalveku" og "kalv per ku". Siden kalveproduksjonen til kuene i stor grad er styrt av kroppsstørrelsen, gir tvillingraten et mål på om det er en stor andel eldre, fullt utviklede kuer (over 3-4 år) i bestanden eller ikke. Når vekta på elgkua overstiger 180 kg er det 50 % sjanse for tvillinger.

Sammenlignet med andre kommuner ser disse indeksene bra ut i Steigen.

"Sett kalv per ku" gir uttrykk for hvordan produksjonen i bestanden utvikler seg.

"Sett kalv per kalveku" (tvillingraten) er et mål på hvor stor andel kalveførende kuer som har tvillinger

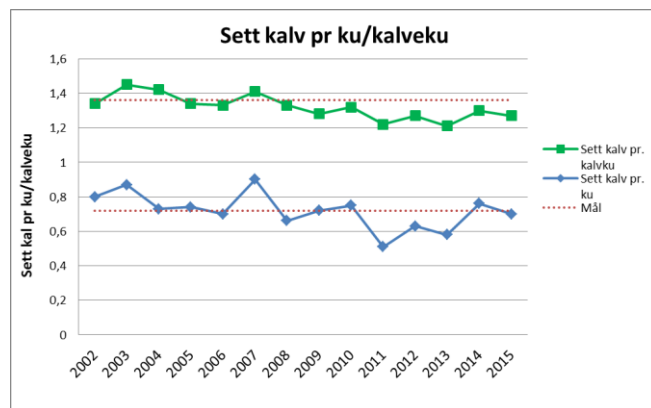

Fig. 17 Sett kalv per ku og kalv per kalveku etter "sett elg"

Mål for sammensetting av bestanden:

Det bør i perioden felles mellom 52 og 57 % handyr totalt i Steigen.

Ku/okse forholdet basert på registreringer fra "Sett elg" bør i perioden være ca. 1,5.

"Kalv per kalveku" og "kalv per ku" basert på registreringer fra Sett elg bør ikke synke i forhold til perioden 2004-2006.

Mål for leveområde og beite

Elg har gode sommer- og vinterbeiter i Steigen. Det er så langt ingen tegn til skade av betydning på skog eller mark. Inntrykket er vel heller at utmarka gror igjen. Det er ingen tegn på at elgbestanden konkurrerer ut andre arter. Bestanden kan sannsynligvis fortsatt vokse innenfor dagens beitegrunnlag. Det har ikke tidligere vært meldt om skade på åker, eng eller rundballer av betydning i Steigen, men det er nå noen rapporter om skader på rundballer. Det foreslås derfor tatt inn en ny målsetting om dette som innebærer at det bør gjøres tiltak som økt felling av elg i problemområder mens det også forutsettes at rundballer samles inn tidlig.

Mål for leveområde og beite:

Størrelsen på elgbestanden skal ikke utgjøre en trussel mot andre arter eller økosystemer i Steigen.

Elgbestandens beitetrykk skal tilpasses slik at verditapene ved framtidig skogsdrift holdes på et nivå som skognæringen aksepterer.

Elgstammen skal forvaltes på en måte som ikke innebærer unødig skade på åker, eng og vinterlagret fôr. Det forutsettes da at landbruksnæringen også gjennomfører tiltak som for eksempel gjerdning, skremming og tidlig innsamling av rundballer.

Rådyr

Streifdyr av rådyr er observert i Steigen siden 80 tallet. I perioden 1992 – 1997 ble det også satt ut noen dyr på Engeløya. De siste årene har rådyr blitt mere vanlig i hele Steigen, særlig på Engeløya. En økende rådyrbestand er for mange velkommen som et nytt og spennende innslag i faunaen, som jaktbart vilt og som matressurs. Men rådyr gir også utfordringer for forvaltningen. Spørsmål om bestandsstørrelse, åpning for jakt, viltpåkjørsler, skader på hager og jordbruk blir aktuelle. Det ble derfor i 2014 startet opp et treårig prosjekt med å kartlegge rådyrbestanden i Steigen. Dette kartleggingsprosjektet skal gi et bedre innblikk i rådyrdynamikken i Steigen generelt og Engeløya spesielt.

Kartlegging av rådyrbestanden

Det er benyttet to ulike metoder i dette prosjektet med hvert sitt studieområde. I den første metoden fungerer hele Steigen som studieområde for observasjoner av rådyr. Den andre metoden tar utgangspunkt i Engeløya som forsøksområde for bruk av viltkamera. Det er utarbeidet rapport for 2014 og rapporten fra 2015 er ikke helt ferdig

Foreløpige resultater

I 2014 ble det vurdert å være minimum 26 rådyr på Engeløya. Dette tallet ser ut til å øke for 2015 og tallet vil være klart før målsettingen vedtas. Fig 18 viser samlede observasjoner fra viltkamera på Engeløya i 2016. Mange av individene vil være observert flere ganger.

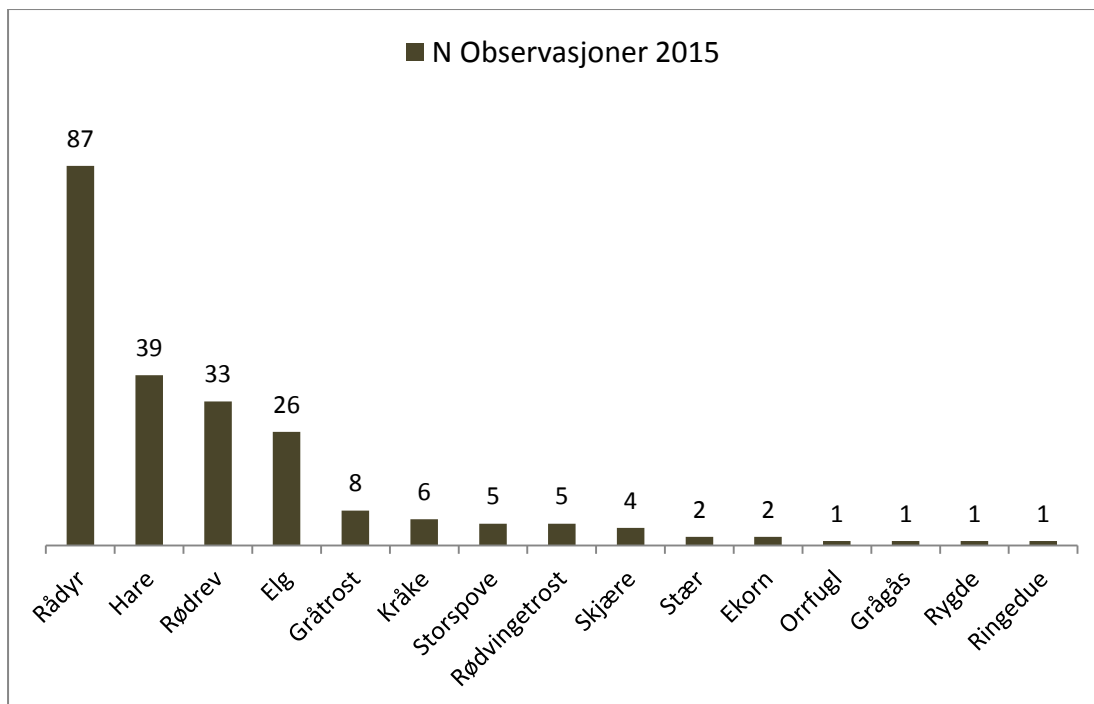

Fig. 18 Registrerte dyrearter på viltkamera og antall kamera observasjoner pr. art på Engeløya i 2015.

Det tre årlege kartleggingsprosjektet vil bli slutført før en tar stilling til om det skal fremmes forslag om eventuelt åpne for jakt på rådyr, sannsynligvis vinteren 2017.

Mål for rådyrbestanden

Bestanden av rådyr skal forvaltes slik at den på sikt etablerer livskraftige bestander i kommunen.

Tiltak i planperioden

Endring av minsteareal

Det fremmes ikke forslag om å endre minstearealet for elg i planperioden. Det åpnes allikevel for dispensasjon fra minsteareal for å oppnå disse målsettingene i de enkelte bestandsplaner.

Utvidelse av elgjaktperioden

Det er tatt opp et behov for å kunne utvide elgjakta med 14 dager i år med mye dårlig vær. Steigen er kystkommune der en er avhengig av å kunne bruke båt i flere av elgvaldene. Dette gjelder særlig Helldalisen der Nordfoldfjorden må krysses, og deler av Storvatnet elgvald. Enkelte år har flere jaktperioder/helger måtte avlyses på grunn av dårlig vær og at det er uforsvarlig å ta seg fram til jaktterrenget. Dette øker presset på jaktlagene om å lykkes i de periodene de kommer seg på jakt og dette kan medføre mere feilskyting og skadeskyting og at kvotene ikke blir fylt. Det kan også forventes mere dårlig vær i fremtiden slik at dette problemet forventes å øke. En kunne derfor ønske seg en ordning der det kunne besluttes utvidelse av elgjakta når slike forhold oppstår.

Slik regelverket nå er utformet er en usikker på om dette er relevante argumenter da utvidelse av jakttiden kun skal kunne begrunnes i forvaltningsmessige, næringsmessige eller bestandsmessige forhold. Det er også et krav om at samjakt med småviltjakt skal kunne dokumenteres. Eventuelle søknader må fremmes til Nordland Fylkeskommunen innen 31. mars.

Åpning av rådyrjakt

Eventuell åpning av rådyrjakt vurderes når kartleggingsprosjektet er avsluttet i 2017. Det fremmes da i tilfelle en sak om åpning av jakt og fastsetting av minsteareal.

VEDLEGG

Evaluering elgjakt 2013 - 2015

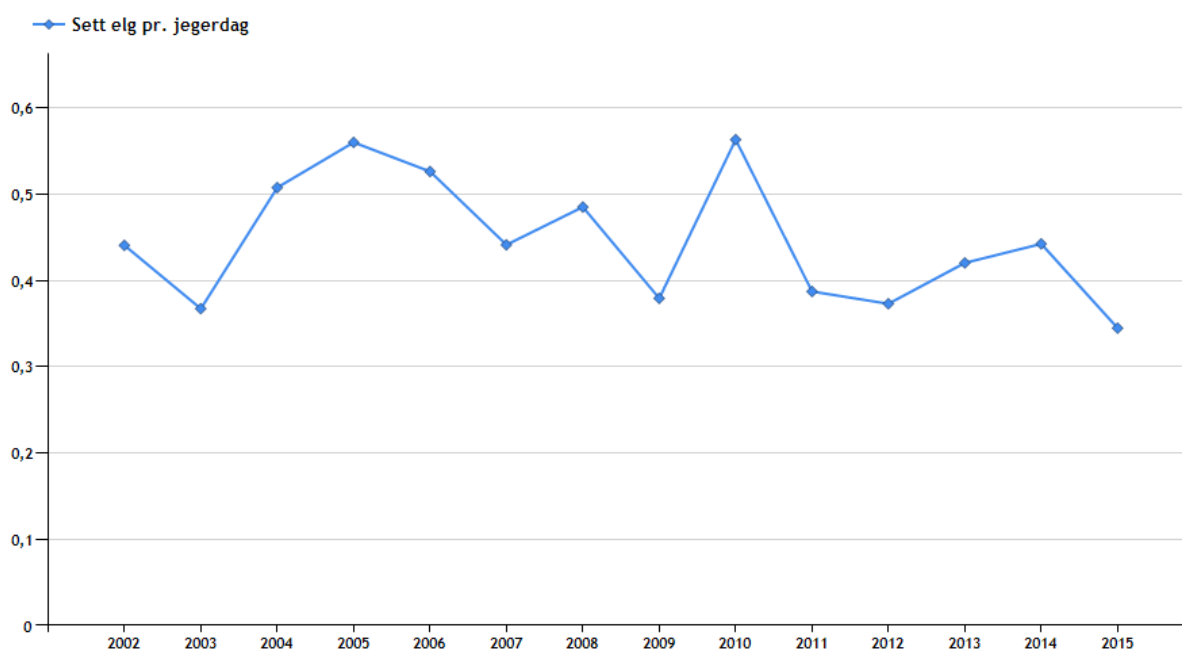
Generelt må det sies at det i Steigen kommune har vært en stor grad av enighet om forvaltning av elgstammen. Jegere og jaktlag framstår i hovedsak som disiplinerte og kunnskapsrike og det er godt samarbeid mellom kommune og valdansvarlige.

Avskytingen i perioden 2013-2015 er i hovedsak i tråd med de kommunale målsettinger og den avskyting som ble fastsatt i bestandsplanene, selv om det er noen avvik som kommenteres under. Dataene viser at elgbestanden er stabilisert i Steigen, selv om det er noe forskjell mellom de forskjellige bestandsplanområdene.

Samlet sett må forvaltningen sies å være godt basert på kunnskap gjennom bl.a. stor oppslutning om korrekt datainnsamling som ”sett elg”, korrekte slaktevekter, og tenner for tannanalyse med aldersbestemming.

STORVATNET ELGVALD

TOTALT STORVATNET			FELTE DYR					TILDELT	Fellings%	F.avgift				
	Oksekalv	Kukalv	1,5 okse	1,5 ku	Okse	Ku	pr.år							
2013	8	8	4	2	7	3	32	37	86 %	kr 12 320				
2014	12	4	4	2	6	4	32	38	84 %	kr 12 320				
2015	4	4	5	2	7	5	27	37	73 %	kr 11 495				
Sum	24	16	13	6	20	12	91	112	81 %					
TOTALT STORVATNET			FELTE DYR%								Felt dyr per 10 km2			
	Oksekalv	Kukalv	1,5 okse	1,5 ku	Okse	Ku		Handyr			Areal	Felt dyr pr 10 km2		
2013	25 %	25 %	13 %	6 %	22 %	9 %		59,4 %			2013	149317	32	2,1
2014	38 %	13 %	13 %	6 %	19 %	13 %		68,8 %			2014	149317	32	2,1
2015	15 %	15 %	19 %	7 %	26 %	19 %		59,3 %			2015	149317	27	1,8
Snitt	26 %	18 %	14 %	7 %	22 %	13 %		62,6 %		Snitt				2,0
Mål%	63-75%				max 20	12-17%		52-57%						

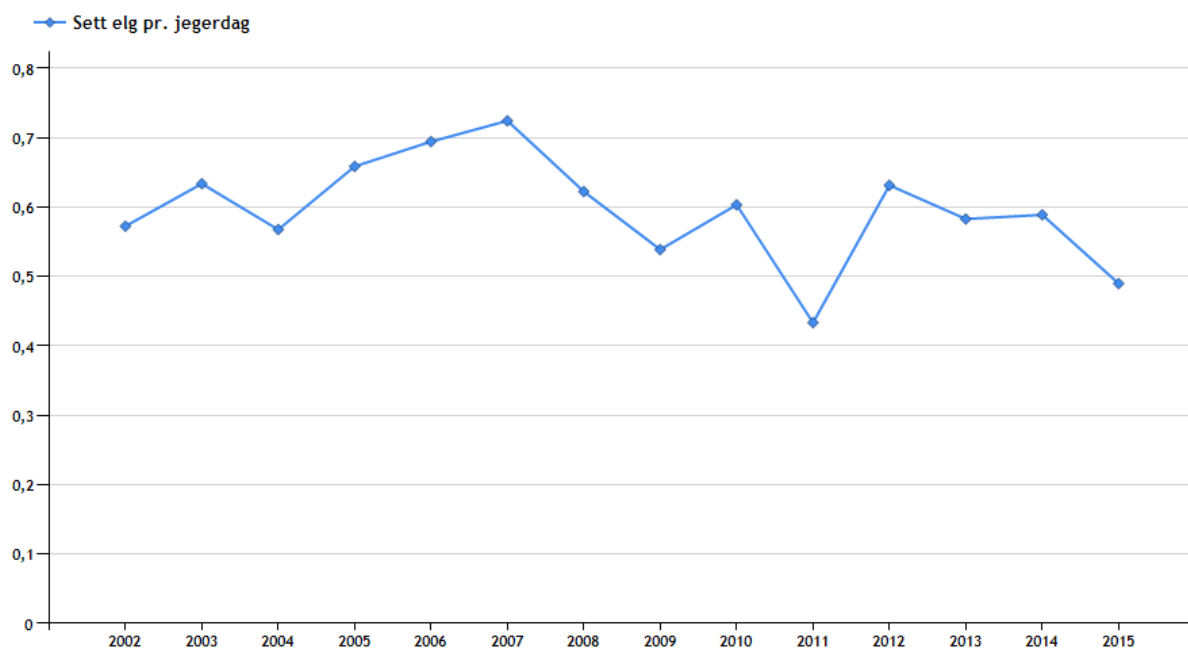

Kommentar Storvatnet: Avskytingen av voksen okse spesielt og handyr generelt er for høy i forhold til målsettingene, selv om «sett ku per okse» for valdet ikke tyder på at det er for lite okser i valdet. Men over tid vil en høy okse- og handyravskyting kunne medføre en skjev kjønnsbalanse. Sett elg per jegerdag viser en svak tendens til nedgang, men siden nabovald Skotsfjorden har vekst ser en ingen stor grunn til bekymring for bestandsnedgang. Det vil allikevel være grunn til å vurdere noe reduserte kvoter for å få en høyere fellingsprosent.

KRÅKTIND ELGVALD

TOTALT KRÅKTIND								FELT				TILDELT	Fellings%	Avgift			
	Oksekalv	Kukalv	1,5 okse	1,5 ku	Okse	Ku	pr.år										
2013	2	4	6	8	6	5	31					33	94 %	kr 13 835			
2014	5	4	8	6	6	4	33					33	100 %	kr 14 205			
2015	5	4	8	5	5	5	32					34	94 %	kr 13 720			
Sum	12	12	22	19	17	14	96					100	96 %				

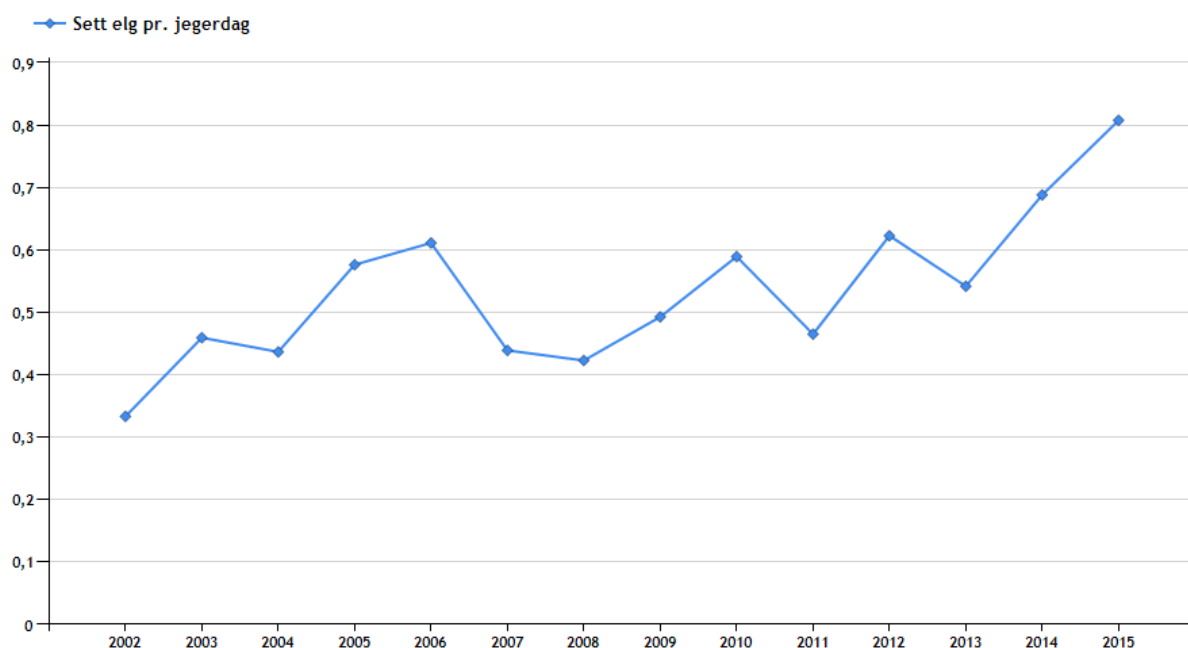
TOTALT								FELT %			Felt dyr per 10 km2						
	Oksekalv	Kukalv	1,5 okse	1,5 ku	Okse	Ku					Handyr		Areal	Felt dyr	pr 10 km2		
2013	6 %	13 %	19 %	26 %	19 %	16 %					45,2 %		2013	118099	31	2,6	
2014	15 %	12 %	24 %	18 %	18 %	12 %					57,6 %		2014	118099	33	2,8	
2015	16 %	13 %	25 %	16 %	16 %	16 %					56,3 %		2015	118099	32	2,7	
Snitt	13 %	13 %	23 %	20 %	18 %	15 %					53,1 %		Snitt			2,7	
Mål%	63 - 75				max 20	12-17					52-57%						

Kommentar Kråktind: Avskytingen er helt i tråd med bestandsplan og målsettinger. Bestanden i valdet som helhet oppfattes som rimelig stabil, men det forventes en svak vekst med den avskytingsprofil som nå gjelder. Valdet praktiserer stor grad av fri kvigeskyting og har også den høyeste andel felte kviger av alle vald.

SKOTSFJORDEN ELGVALD

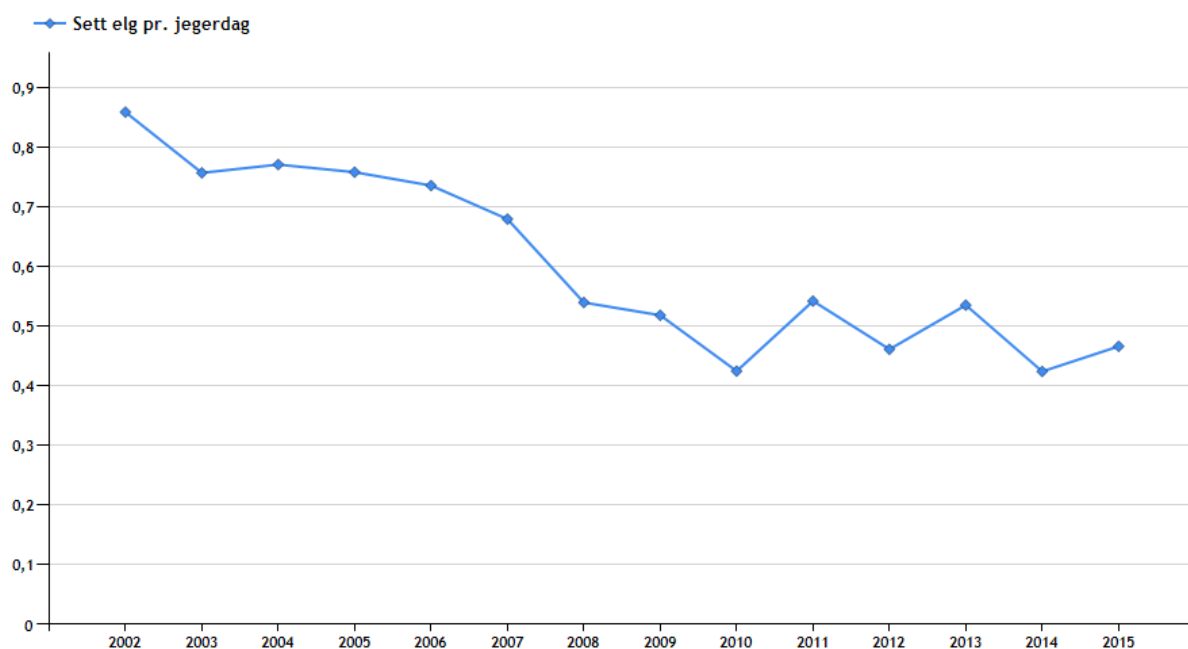
TOTALT SKOTSFJORDEN				FELT					TILDELT	Fellings%	Avgift			
	Oksekalv	Kukalv	1,5 okse	1,5 ku	Okse	Ku	pr.år							
2013	6	5	9	6	6	4	36	37	97 %	kr 15 260				
2014	2	5	10	7	10	2	36	36	100 %	kr 16 060				
2015	6	7	5	6	7	5	36	34	106 %	kr 14 860				
Sum	14	17	24	19	23	11	108	107	101 %					
TOTALT				FELT %								Felt dyr per 10 km2		
	Oksekalv	Kukalv	1,5 okse	1,5 ku	Okse	Ku		Handyr				Areal	Felt dyr	pr 10 km2
2013	17 %	14 %	25 %	17 %	17 %	11 %		58,3 %			2013	116698	36	3,1
2014	6 %	14 %	28 %	19 %	28 %	6 %		61,1 %			2014	116698	36	3,1
2015	17 %	19 %	14 %	17 %	19 %	14 %		50,0 %			2015	116698	36	3,1
Snitt	13 %	16 %	22 %	18 %	21 %	10 %		56,5 %		Snitt				3,1
Mål%:	63 - 75%				max 20	10-15%		52-57%						

Kommentar Skotsfjorden: Avskytingen er nær de målsettingene som er vedtatt selv om det er skutt litt for mye okse. Fellingsprosenten er fortsatt 100 %, noe den har vært de siste periodene. Valdet har både i denne og i forrige periode valgt å ligge helt i nedre del av målsettingen når det gjelder avskyting av ku. «Sett elg» indikerer også en klar økning i bestanden. Utfordringen er at en ytterligere vekst i bestanden kan medføre flere påkjørsler siden flere av de mest utsatte veistrekningene går gjennom valdet og det bør nå legges opp til en større avskyting av voksen ku, eventuelt også noe større kvoter. Sett ku per okse indikerer også at det begynner å bli en skjev kjønnsbalanse i valdet ved at det nå ses 2,3 kyr per okse. En slik skjev kjønnsbalanse bør forsøkes å rettes opp.

HELLDALISEN ELGVALD

TOTALT HELLDALISEN				FELT				TILDELT	Fellings%	Avgift			
	Oksekalv	Kukalv	1,5 okse	1,5 ku	Okse	Ku	pr.år						
2013	3	3	4	2	1	3	16	21	76 %	kr 6 560			
2014	3	4	0	0	6	1	14	21	67 %	kr 5 390			
2015	5	2	1	2	3	5	18	21	86 %	kr 7 330			
Sum	11	9	5	4	10	9	48	63	76 %				
TOTALT				FELT %							Felt dyr per 10 km2		
	Oksekalv	Kukalv	1,5 okse	1,5 ku	Okse	Ku		Handyr			Areal	Felt dyr	pr 10 km2
2013	19 %	19 %	25 %	13 %	6 %	19 %		50,0 %		2013	84834	16	1,9
2014	21 %	29 %	0 %	0 %	43 %	7 %		64,3 %		2014	84834	14	1,7
2015	28 %	11 %	6 %	11 %	17 %	28 %		50,0 %		2015	84834	18	2,1
Snitt	23 %	19 %	10 %	8 %	21 %	19 %		54,2 %		Snitt			1,9
Mål%:	63-75				max 20	10 -15		52-57%					

Kommentar:

Det synes nå som om bestanden er stabilisert, selv om det fortsatt skytes for mye ku i forhold til målsettingene. Okseavskytingen er også noe høy og «Sett ku per okse» er noe høy i valdet.

Den høye avskytingen av kyr har skjedd over flere år og selv om det har vært et ønske om å redusere denne har det ikke skjedd. Den tendensen vi så på begynnelsen av 2000 tallet til reduserte kalvevekter og hard beiting, er ikke lenger et problem og avskytingen bør legges opp slik at bestanden igjen øker. Dette gjøres best ved redusert uttak av voksen ku og voksen okse, og om nødvendig med reduserte kvoter i en periode.

LUNDØYA OG ENGELØYA BESTANDSPLOMOMRÅDE

LUNDØYA

TOTALT LUNDØYA								FELT			TILDELT	Fellings%	Avgift			
Oksekalv	Kukalv	1,5 okse	1,5 ku	Okse	Ku	pr.år										
2013	1	4	1	0	1	1	8	8	100 %	kr 2 880						
2014	2	3	0	1	1	1	8	8	100 %	kr 2 880						
2015	2	1	1	1	3	0	8	8	100 %	kr 3 280						
Sum	5	8	2	2	5	2	24	24	100 %							
TOTALT								FELT %				Felt dyr per 10 km2				
Oksekalv	Kukalv	1,5 okse	1,5 ku	Okse	Ku					Handyr		Areal	Felt dyr	pr 10 km2		
2013	13 %	50 %	13 %	0 %	13 %	13 %				37,5 %		2013	21078	8	3,8	
2014	25 %	38 %	0 %	13 %	13 %	13 %				37,5 %		2014	21078	8	3,8	
2015	25 %	13 %	13 %	13 %	38 %	0 %				75,0 %		2015	21078	8	3,8	
Snitt	21 %	33 %	8 %	8 %	21 %	8 %				50,0 %		Snitt			3,8	
Mål%	63 - 75			max 20		12 - 17				52-57%						

ENGELØYA

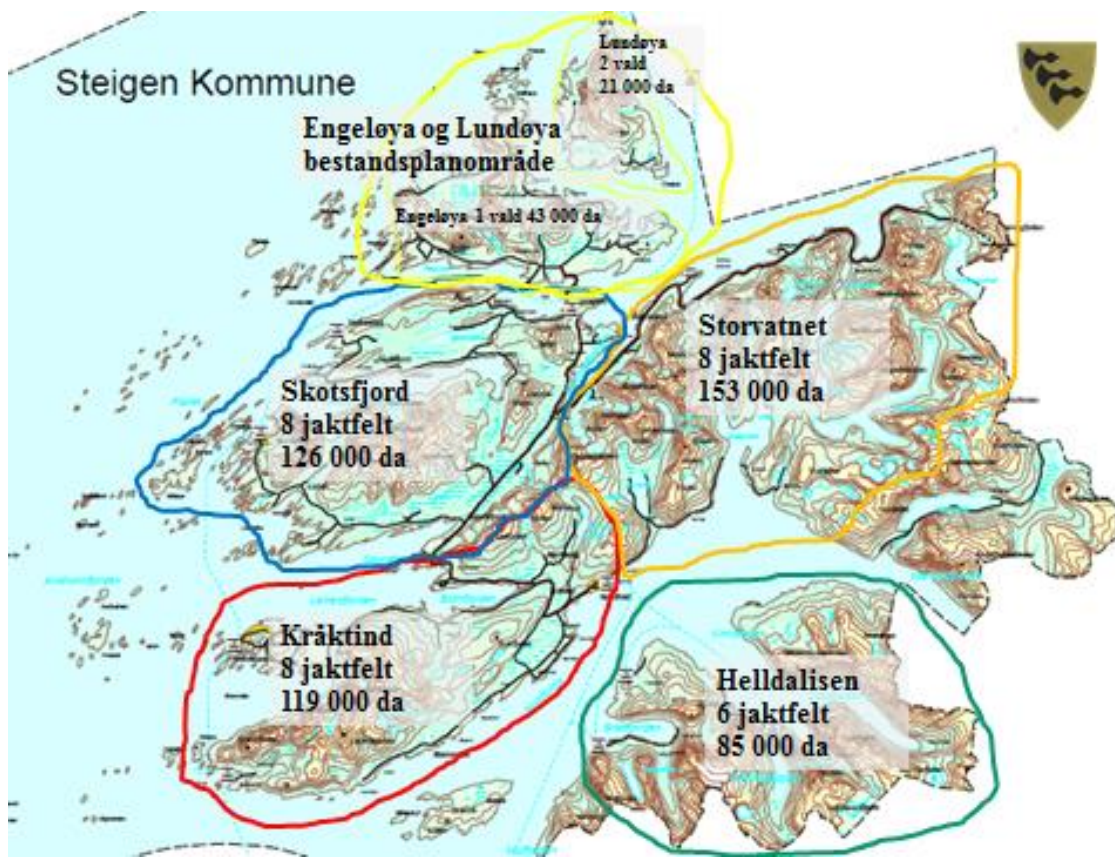
TOTALT ENGELØYA								FELT			TILDELT	Fellings%	Avgift			
Oksekalv	Kukalv	1,5 okse	1,5 ku	Okse	Ku	pr.år										
2013	2	1	1	0	0	1	5	6	83 %	kr 1 825						
2014	1	1	1	0	1	0	4	6	67 %	kr 1 540						
2015	0	1	0	0	0	1	2	6	33 %	kr 770						
Sum	3	3	2	0	1	2	11	18	61 %							
TOTALT								FELT %				Felt dyr per 10 km2				
Oksekalv	Kukalv	1,5 okse	1,5 ku	Okse	Ku					Handyr		Areal	Felt dyr	pr 10 km2		
2013	40 %	20 %	20 %	0 %	0 %	20 %				60,0 %		2013	42564	5	1,2	
2014	25 %	25 %	25 %	0 %	25 %	0 %				75,0 %		2014	42564	4	0,9	
2015	0 %	50 %	0 %	0 %	0 %	50 %				0,0 %		2015	42564	2	0,5	
Snitt	27 %	27 %	18 %	0 %	9 %	18 %				54,5 %		Snitt			0,9	
Mål%	63 - 75			max 20		12 - 17				52-57%						

FELT LUNDØYA OG ENGELØYA BESTANDSPLOMOMRÅDE - ANTALL								TILDELT	Fellings%							
Oksekalv	Kukalv	1,5 okse	1,5 ku	Okse	Ku	pr.år										
2013	3	5	2	0	1	2	13	14	93 %							
2014	3	4	1	1	2	1	12	14	86 %							
2015	2	2	1	1	3	1	10	14	71 %							
Sum	8	11	4	2	6	4	35	42	83 %							
FELT LUNDØYA OG ENGELØYA BESTANDSPLOMOMRÅDE - %										Felt dyr per 10 km2						
Oksekalv	Kukalv	1,5 okse	1,5 ku	Okse	Ku					Handyr		Areal	Felt dyr	pr 10 km2		
2013	23 %	38 %	15 %	0 %	8 %	15 %				46,2 %		2013	63642	13	2,0	
2014	25 %	33 %	8 %	8 %	17 %	8 %				50,0 %		2014	63642	12	1,9	
2015	20 %	20 %	10 %	10 %	30 %	10 %				60,0 %		2015	63642	10	1,6	
Snitt	23 %	31 %	11 %	6 %	17 %	11 %				51,4 %		Snitt			1,8	
Mål%	63 - 75			max 20		12 - 17				52-57%						

Kommentar: Sett under ett er avskytingen i tråd med de målsettinger som er valgt. Lundøya har i siste periode hatt en fin avskyting i tråd med målsettingene, mens Engeløya sliter med en liten bestand av elg som gjør jakta vanskelig. Det er lagt ned en stor jaktinnsats på Engeløya, men med noen uheldige avskytinger av voksen ku gjør at det er vanskelig å stabilisere en lokal bestand.

Datagrunnlaget er for spinkelt til å stole på resultatet av sett elg per jegerdag, men antall jegerdager som brukes per felt elg (fig.3) viser den store forskjellen i elgbestanden på de to naboøyene. På Engeløya skyldes nok dette et mye av tellende elgareal også er forholdsvis hardt beitet av storfe og sau.

Kart over vald med bestandsplan og bestandsplanområder

Hopen og Salhus jaktfelt i øst forvaltes av hhv Hamarøy og Sørfold kommuner